

الْمُسْرِفينَ “Yiyin, için, fakat israf etmeyin, Çünkü Allah israf edenleri sevmez.” (A’raf, 7/31) Böyle bir duruma düşmemek için ailenin, ayağını yorganına göre uzatması, fedakâr olması, mevcutla iktifa edilmesi hususunda sabır ve tahammül göstermesi gerekir. Hiç şüphesiz ki bu, kolay bir iş değildir. Sabır ister, kanaat ister, Allah'ın kendilerine verdiğine teslimiyet ve rıza ister, kısaca İslâmî bir şuur ister. Öyle bir şuura sahip olmayan ailelerden bu beklenemez. Öyle ise bunun için ailelerde sabır ve kanaat duygusunu yerleştirmek, İslâmî şuurunu geliştirmek ve güçendirmek gerekir. Bu şuurunu geliştirmek için medyaya, eğitimciler ve din görevlilerine büyük görev düşmektedir. Şu husus kesin olarak bilinmelidir ki hiçbir toplumda, yaşayan bütün fertler hayat şartları ve standartları itibariyle aynı değildir. Kimi zengindir, kimi fakirdir, kimi de orta hallidir. Hayat anlayışları ve yaşama tarzları da aynı değildir. Kimi lüks ve israf içerisinde yaşar. Kimi, imkanı olduğu halde lüks ve israftan kaçınır mütevazı bir hayatı tercih eder. Kimi, imkanı olmadığı halde lüks hayata özenir, öyle bir yaşantının özlemini çeker, ama yaşayamadığı, buna imkanı olmadığı için üzülür, kendisini mahveder. Kimi de ayağını yorganına göre uzatır, haline şükreder, mevcutla iktifa eder. İşte aslolan da budur. Ayet-i kerimede bakınız ne buyuruluyor; وَلَاتَجْعَلْيَدَكَمَغْلُولَةًاِلىعُنُقِكَوَلَاتَبْسُطْهَاكُلَّالْبَسْطِفَتَقْعُدَمَلُومًامَحْسُورًا “Hem elini bağlayıp boynuna asma (cimrilik etme), hem de büsbütün açıp saçma (israf etme) ki, pişman olur, açıkta kalırsın” (İsra, 17/29) Daha Kötü Durumda Olanlara Bakmalı Bulduklarıyla iktifa etmeyip hep gözleri yukarıda olan aileler, bilmeliler ki, durumları kendi durumlarından daha kötü olan nice aileler vardır. İnsanlar dünyalık bakımından kendilerinden daha üstün, daha varlıklı olanlara değil, kendilerinden daha kötü durumda olanlara bakmalılar. Böyle yaparlarsa hallerine şükrederler, huzurlu olurlar. Kendilerinden daha yukarıda olanlara bakarlarsa rahatları, huzurları kaçar, kendi hallerine şükretmezler. İbadet ve amel yönünden ise kendilerinden daha üstün olanlara, daha çok ibadet ve taat yapanlara bakmalılar. Böyle yaparlarsa, kendi ibadet ve taatlarıyla yetinmeyip daha çok ibadet ve taatta bulunmak isterler. Dinimizde matlup olan da budur, huzur için gerekli olan da budur. Eşler Nankör Olmamalı Aile içerisinde mutluluğu sağlayacak hususlardan biri de eşlerin nankör olmamalarıdır. Kötülükler unutulup daima iyilikler hatırlanılmalıdır. وعنجابر رَضِىَاللّهُ عَنْهقال:]شَهِدْتُ

الِْعِيدَ
مَعَ رسول
اللّهِلَ
فَبَدأ
بِالصَّلاَةِ
قَبْلَ
الخُطْبَةِ
بِلاَ أذَان
وَلاَ
إقَامَةٍ
ثُمَّ قَامَ
مُتَوَكِّئاً
عَلى بَِلالٍ
رَضِىَ
اللّهُ عَنْه
فَأمَرَ
بِتَقْوى
اللّهِ
وَحَثَّ عَلى
طَاعَتِهِ
وَوَعَظَ
النَّاسَ
وَذَكِّرهُمْ
ثُمَّ أتَى
النِّسَاءَ
فَوَعَظَهُنّ
َ
وَذَكَّرَهُنّ
َ وَقَالَ
تَصَدَّقْنَ
فإنَّ
أكْثَرَكُنَّ
حَطَبُ
جَهَنَّمَ
فَقَامَتِ
امْرَأةٌ
مِنْ سِطَةِ
النِّسَاءِ
عَفْعَاءُ
الحَدَّيْنِ
فَقَالَتْ
لِمَ يَا
رَسُولَ
اللّهِ؟
قَالَ
لانَّكُنَّ
تُكْثِرْنَ
الشّكاةَ

وَتَكْفُرْنَ الْعِشِيرَ,فَجَعَلْنَ,يَتَصَدَّقْنَ مِنْ,حُلِيِّهِنَّ يُلْقِينَ فيثَوْبِ,بَِلالِ[,أخرجه الخمسة,إلا,الترمذي سِطَةُ النساءِ,أوساطهن,حَسَباً,ونسباً.وَالسُّفعةُسوادفي,اللون.وَالشّكاةُبفتح,الشين,الشكوى.والعشيرالزوج Cنbir (r.a) anlatıyor: "Resنlullah (a.s) ile birlikte bayrama katıldım. Efendimiz hutbeden نnce, ezansız ve ikنmetsiz namaz kılarđı. Sonra Bilنl (r.a)'e dayanarak kalktı. Allah'tan korkmayı emretti ve O'na itنate teşvik etti. İnsanlara vaaz edip (نlنmن نhireti) hatırlattı. Sonra kadınlar bنlنmنne geنtilti. Onlara da aynı şekilde vaaz etti, hatırlatmalarda bulundu. Ve: "Allah iنedin tasadduk edin, zira sizin ekseriyetiniz cehennem odunusunuz!" buyurdu. Yanakları kararmış itibarlı kadınlardan biri kalkarak: "Niنey Allah'ın Resنlن? dedi (niye cehennem odunlarıyız?) Resنlullah aنıkladı: "Zira siz kadınlar نok şikنyette bulunuyor, kocalarınıza nankنrlنk ediyorsunuz." Bunun نzerine kadınlar takılarında tasadduk etmeye başladılar. Hz. Bilنl'in eteğine atıyorlardı." (Buhنrن, lydeyn 7; Mنslim, lydeyn 4, (885); Ebن Dنvud, Salنt 248, (1141); Nesنicن, lydeyn 19, (3, 186,187) Kocalarının iyiliklerine karşı nankنrlنk eden kadınlar olduğu gibi, hanımlarının iyiliklerine karşı nankنrlنk eden nice erkekler vardır. نyleyse eşler birbirine karşı nankنr olmamalıdır. "Ben senin ne iyiliğini gنrdنm? Bunca yıl kahrını نektim bana ne yaptın? gibi nankنrlنk kokan sنzler kadın olsun, erkek olsun eşlerden hiن birine yakışmaz. Eşler Birbirini İbadete ve Hayra Teşvik Etmeli İbadet ve hayır işlerini eşlerin birlikte yapmaları aile iنerisinde mutluluğu artırır. Bunun iنeriden her birinin, ibadet ve taatını نnce kendisinin yapması, sonra da buna eşini teşvik etmesi gنzel olur. Yنce Peygamberimiz kendisi bنyle yapmış, نmmetini de buna teşvik etmiştir. وعن عائشة,رَضِىَ,اللّهُ,عَنْها قالت:]كَانَ رَسولُ,اللّهِ #

يَجْتَهِدُ
في رَمَضَانَ
مَالاَ
يَجْتَهِدُ
في غَيْرِهِ،
وَفي
الْعَشْرِ
الاوَاخِرِ
أشَدَّ،
وَكَانَ
يُحْيى
لَيْلَهُ
وَيُوقِظُ
أهْلَهُ
وَيَشُدُّ
مِئ.ْزَرَهُ[.
أخرجه الخمسة.
شَدُّ
المِئْزَرِِكناية عن
اجتناب
الن.ساء أو عن
الجِدْ
واجتهاد في
العمل . Hz. ه iهe (r. anه) anlatıyor:
"Resهlullah (a.s) Ramazan ayında, diهer aylarda gهml;rهml;lmeyen bir gayrete girerdi.
Ramazanın son on gهml;nهml;nde ise هcedil;ok daha şiddetli bir gayrete geهcedil;erdi.
Son on gهml;nde geceyi ihya eder, ailesini de (gecenin ihyası iهcedil;in) uyandırır, izarını da
baهlardı." [Buhهrهicirc;, Fadlu Leyleti'l-Kadir 5, Mهslim, İ'tikهf 8, (1175);
Ebه Dهvud, Salهt 318, (1376); Tirmizه, Savm 73, (796); Nesههicirc;,
Kıyهmu'l-Leyl 17, (3, 218).] Ebه Said ve Ebه Hهreyre (r.a.)'dan rivayet
edildiهine gهml;re Peygamber efendimiz şهml;yle buyurmuştur: "Bir kimse gecenin bir
kısımında, kalkar, hanımını uyandırır, beraberce -yahut tek başına- iki rekat namaz kılsa Allah'ı
هcedil;ok zikreden erkek ve kadınlar arasına kaydedilirler." هnbsp;(Ebه Davud, Tatavvu',
18.) Peygamber efendimiz bununla Ahzab هnbsp;sهresinin 35'inci هyetine işaret
etmektedir. Orada şهml;yle buyrulur: اِنَّ
الْمُسْلِمي
06;َ
وَالْمُسْلِ
05;َاتِ
وَالْمُؤْمِ
06;ينَ
وَالْمُؤْمِ
06;َاتِ
وَالْقَانِت
10;نَ
وَالْقَانِت
14;اتِ

وَالصَّادِقينَوَالصَّادِقَاتِوَالصَّابِرينَوَالصَّابِرَاتِوَالْخَاشِعينَوَالْخَاشِعَاتِوَالْمُتَصَدِّقينَوَالْمُتَصَدِّقَاتِوَالصَّائِمينَوَالصَّائِمَاتِوَالْحَافِظينَفُرُوجَهُمْوَالْحَافِظَاتِوَالذَّاكِرينَاللّهَكَثيرًاوَالذَّاكِرَاتِاَعَدَّاللّهُلَهُمْمَغْفِرَةًوَاَجْرًاعَظيمًا "Müslüman erkekler ve müslüman kadınlar, mümin erkekler ve mümin kadınlar, taata devam eden erkekler ve taata devam eden kadınlar, doğru erkekler ve doğru kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, mütevazi erkekler ve mütevazi kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan erkekler ve ırzlarını koruyan kadınlar, Allah'ı çok zikreden erkekler ve çok zikreden kadınlar var ya; işte Allah bunlar için bir mağfired ve büyük bir mükâfât hazırlamıştır." (Ahzab, 33/35) Yine Ebû Hüreyre (r.a.)'dan rivayet edilen başka bir hadis-i şerifte de Peygamber efendimiz şöyle buyurmuştur: "Allah o kimseye rahmetiyle muamele eder ki gece kalkıp namazını kılar, hanımını da uyandırır, o da namaz kılar, eğer imtina ederse yüzüne su serpererek uyandırır. Allah o kadına da rahmetiyle muamele eder ki gece kalkıp namazını kılar, kocasını da kaldırır, o da namazını kılar. Eğer imtina ederse yüzüne su serpererek uyandırır." (Ahmed b. Hanbel, Müsned, II, 250, Ebû Davud, Tatavvu', 18.) Demek ki eşler önce kendi ibadet ve

taatlarını yapacak, sonra da buna eşini davet edecek, böylece birlikte ibadet yapmanın hazzını tadacaklardır. Eşler Mutluluğu Yuvasında Aramalı ve Haklarına Riayet Etmeli

وَعَنْ حكيم
بن معاوية عن
أبيه رَضِىَ
اللّهُ
عَنْهُ قَالَ:
]قُلْتُ يَا
رَسُولَ
للّهِ: مَا
حَقُّ
زَوْجَةِ
أَحَدِنَا
عَلَيْهِ:
قَالَ: أَنْ
تُطْعِمُهَا
إِذَا
طُعِمْت،َ
وَأنْ
تَكْسُوهَا
إِذَا
اكْتَسَيْتَ، وَلا
تَضْرِبِ
الْوَجْهَ،
وَلا َ
تُقَبِّحْ،
وَلا
َتَهْجُرْ
إلا فِي
الْبَيْتِ].
أخرجه أَبُو
دَاوُد . 3. (3304)- Hakîm İbnu Muâviye babası Muâviye (r.a)'den anlatıyor: "Ey Allah'ın Resûlü! dedim, bizden her biri üzerinde, zevcesinin hakkı nedir?" "Kendin yiğince ona da yedirmen, giydiğin zaman ona da giydirmen, yüzüne vurmaman, takbîh etmemen, evin içi hariç onu terk etmemen." [Ebu Dâvud, Nikâh 42, (2142, 2143, 2144).] Bazı erkekler ailelerini ihmal ederler, çalışma saatinden arta kalan vakitlerini, aile yuvasında geçirecekleri yerde, dışarıda geçirmeyi tercih ederler. Mehmet Akif Ersoy "Mahalle Kahvesi" isimli manzumesinde aile yuvasını bırakıp "Şarkın bakılmayan yarası" olarak tanımladığı kahveye giden aile reisine şüyle seslenir: "Hayât-ı âile" isminde bir maîşet var; Saadet ancak odur... Dense hangimiz anlar? Hayât-ı âile dünyada en safâlı hayat, Fakat o âlemi bizler tanır mıyız? Heyhat! Sabahleyin dolaşp bir kazanca hizmetle; Karın, çocukların, annen, baban, kimin varsa, Dolaşsalar; seni kat kat bu hâleler sarsa; Sarây-ı cenneti yurdunda görsen olmaz mı? İçinde his taşıyan kalp için bu zevk az mı? Karın nedîme-i rûhun, çocukların rûhun Anan, baban birer âğûş-i ilticâ-yı masûn Sıkıldın öyle mi? Lâkin biraz alışsan eğer Feza kadar sana vasî' gelir bu dar çember. Ne var şu kahvede bilmem ki sığmıyorsun

eve? Sevgi Saygı Karşılıklı Rıza Eşler birbirine karşı şefkat ve merhametli olmalılar, birbirlerini sevmeli, saymalı ve karşılıklı rıza içerisinde hareket etmelidirler. Aslında yüce Rabbimiz yaratılıştan onlara bu duyguyu vermiştir. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulur: وَمِنْايَاتِه اَنْخَلَقَلَكُمْ مِنْاَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًالِتَسْكُنُوا اِلَيْهَاوَجَعَلَبَيْنَكُمْمَوَدَّةًوَرَحْمَةًاِنَّ فىذلِكَلَايَاتٍلِقَوْمٍيَتَفَكَّرُونَ "Allah'ın varlık ve birliğin delillerinden biri de kaynaşmanız, huzur ve sükun bulmanız için size kendi cinsinizden eşler yaratıp aranızda sevgi, şefkat ve merhamet meydana getirmesidir. Doğrusu bunda iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır." (Rûm, 30/ 21.) عَنْ أمسلمة رَضِىَاللّهُعَنْهاقَالَت:]قَالَرَسُولُللّهِ صَلَّياللّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ: أَيُّمَاامْرَأةٍمَاتَتْوَزَوْجُهَاعَنْهَارَاضٍدَخَلَتِالْجَنَّةَ[. أخرجهالترمذي . Ümmü Seleme (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Hangi kadın, kocası kendisinden razı olarak vefat ederse, cennete girer." [Tirmizî, Radâ 10, (1161.)] وفيرواية:]إِذَابَاتَتْالَمْرَأةُ

مُهَاجِرً
فِرَاشَ
زَوْجِهَا
لَعَنَتْهَا
الْمَلا
َئِكَةُ[. Bir başka rivâyette: "Kadın
küskünlükle kocasının yatağından ayrı olarak sabahlarsa, melekler onu lanetler"
denmiştir. [Buharî., Nikâh 85, Bed'ül-Halk 6; Müslim, Nikâh 120-122
(1436); Ebu Dâvud, Nikâh 41, (2141).] عن
أَبِي nbsp;
هُرَيْرَةَ
رَضِىَ
اللّهُ
عَنْهُ قَالَ:
]قَالَ
رَسُولُ
للّهِ صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ:
اِسْتَوْصُو
75;
بِالنِّسَاء
16; فَإِنَّ
الْمَرأةَ
خُلِقَتْ
مِنْ ضِلَعٍ
وَإِنَّ
أَعْوَجَ مَا
فِي
الضِّلْعِ
أَعْلا َهُ.
فَإ.ِنْ
ذَهَبْتَ
تُقِيمُهُ
كَسَرْتُهُ،
وَإِنْ
تَرَكْتَهُ
لَمْ يَزَلْ
أَعْوَجَ،
فَاسْتَوْصُ
08;ا
بِالنِّسَاء
16; خَيْرًا[.
أخرجه
الشيخان
والترمذي Hz. Ebu Hüreyre (r.a)
anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Kadınlara hayırhah olun, zira kadın bir eyeği

kemiğinden yaratılmıştır. Eyeği kemiğinin en eğri yeri yukarı kısmıdır. Onu doğrultmaya kalkarsan kırarsın. Kendi hâline bırakırsan eğri halde kalır. Öyleyse kadınlara hayırhah olun." [Buharî:, Nikâh 79, Enbiya 1, Edeb 31, 85, Rikâk 23; Müslim, Radâ 65, (1468); Tirmizî:, Talâk 12, (1188).] Sevgi ailenin huzur ve saadeti için son derece önemlidir. Çocukların yetişmesi için de sevgi ortamı çok mühimdir. Sevgi ve saygı esasına dayanmayan aile müessesesi varlığını sürdüremez. Peygamber Efendimiz eşlerini çok severdi ve bu sevgisini açıkça belirtirdi. Mısır Fatihi Amr b. As şöyle anlatıyor: Peygamberimizin yanına gelerek: "- Ya Rasulallah size insanların en sevgilisi kim?" dedim. Rasulallah: "-Aişe." diye cevap verdi. Ben: "- Erkeklerden kim?" dedim. Efendimiz: "-Aişe'nin babası." dedi. "- Sonra kim?" diye sordum. Allah Resûlü: "- Ömer." buyurdu. Sonra birtakım kimselerin adlarını saydı, beni en sonunda zikreder endişesiyle sustum." (Buhâri, Meğazi, 63; Müslim, Fedâilu's- sahâbe, 8) Eşleri de peygamber efendimizi çok severdi. Onun için nikah esnasında şu duanın yapılması adet olmuştur: "Allah'ım bu evlilik akdini hayırlı ve mübarek eyle. Yeni evlenen bu eşler arasında ülfet/iyi geçim, sevgi ve sebat kıl. Aralarında nefret ve ayrılık kılma. Allah'ım, Hz. Adem ile Hz. Havva, Peygamber Efendimiz ile Hz. Hatice validemiz, Hz. Ali ile Hz. Fatıma validemiz arasında kıldığın ülfet ve sevgiyi bu çiftler arasında da kıl..." Rabb’imiz, hanımlarımız için biz erkeklere

وَعَاشِرُوهُنَّ

بِالْمَعْرُوفِ

“Onlarla hoşça ve güzelce geçinin.” (Nisa, 4/19) buyuruyor. Eşlerimiz, Rabb’imizin bize verdiği birer emanettir. Yuvanın saadetinin devamı için beylere 11 altın kural vermek istiyoruz: 1. Kadınlar kadar, erkeklerin de görev ve sorumluluğunu bildiren İlahi emirleri daima birlikte hatırlayın. Unutmayın siz onları sadece anne ve babalarından değil Allah’tan emanet olarak aldınız. Nitekim Efendimiz bir hadislerinde “Kadınların haklarını yerine getirme hususunda Allah’tan korkunuz. Zira siz onları Allah’ın bir emaneti olarak aldınız.” (Müslim, Hacc, 147; Ebû Davud, Menasik, 56) buyuruyor. 2. Sohbet bir ihtiyaçtır. Evinizde eşinizle canlı ve aktif bir sohbet atmosferi meydana getirin ve onunla sohbet edin. Güzel söz ve iltifatın eşinizin gıdası olduğunu unutmayın. 3. Hanımınızın evinizdeki fedakarca

çırpınışlarını daima takdirle anın. Ev işi ve çocuk bakımında ona mutlaka yardımcı olun. 4. Kendi anne-babanıza, akrabalarınıza gösterilmesini istediğiniz saygı kadar, onun da anne, baba ve yakınlarına hürmetkâr olun. 5. Ne kadar meşgul ve çalışmalarınız ne kadar yoğun olursa olsun mutlaka yalnız eşinize ayracağınız bir vakit bulun. 6. Evinizin kapısından içeriye girdiğinizde işyerinde yaşamış olduğunuz problemleri kapının dışına atarak içeriye mütebessim bir çehre ile girin. 7. Arada sırada ufak da olsa hediyelerle eşinizin gönünü alın. 8. Hanenizi ilgilendiren hususlarda eşinizle istişare etmeyi ihmal etmeyin. Ondan gizli işler yapmayın. 9.

Çocuklarınız da olsa kimsenin yanında onu azarlamayın ve onu çevrenize şikayet etmeyin. 10. Yersiz kıskançıklarla huzurunu bozmayın. 11. Eşinizin hatalarını ararken, sizin de mükemmel ve kusursuz olmadığınızı düşünün. Hanımları ilgilendiren bazı kurallar

1. Malî haklara saygı gösterilmeli ve bu asla ihmal edilmemelidir. Tartışma konularının başında bu konu gelir. 2. Problemden kaçmak, hele hele evi terk etmek çzüm değil. İyisi mi, sakın kafayla

düşünüp problemin çzümüne hemen başlamaktır. 3. Bir tartışma esnasında eşinin güzel yönlerini ve iyiliklerini de hatırlamaya çalış;

